

EVROPSKÝ INSPEKTOR OCHRANY ÚDAJŮ

Shrnutí stanoviska evropského inspektora ochrany údajů ke sdělení Komise na téma Politika v oblasti internetu a jeho správa – Úloha Evropy při formování budoucnosti internetové správy

(Úplné znění tohoto stanoviska je k dispozici v angličtině, francouzštině a němčině na webových stránkách evropského inspektora ochrany údajů na adrese www.edps.europa.eu)

(2014/C 246/04)

I. ÚVOD

I.1 Konzultace evropského inspektora ochrany údajů

1. Dne 12. února 2014 zveřejnila Evropská komise sdělení na téma politika v oblasti internetu a jeho správa (dále jen „sdělení“) ⁽¹⁾. Sdělení bylo přijato v návaznosti na odhalení rozsáhlých sledovacích programů zavedených Národní bezpečnostní agenturou Spojených států amerických na internetu (a jeho prostřednictvím), která ovlivnila důvěru v internet a současný model jeho správy a vyžádala si okamžitou reformu v této oblasti.
2. Vyjadřujeme politování nad tím, že náš úřad nebyl před zveřejněním sdělení konzultován. Nicméně vzhledem k tomu, že správa internetu a práva na soukromí a ochranu údajů úzce souvisejí, rozhodli jsme se vydat toto stanovisko z vlastního podnětu na základě čl. 41 odst. 2 nařízení č. 45/2001.

I.2 Obsah sdělení

3. Sdělení navrhuje vytvořit základ pro společnou evropskou vizi správy internetu. Konkrétně si mimo jiné klade za cíl:
 - hájit a podporovat základní práva a demokratické hodnoty, jakož i mnohostranné správní struktury, které jsou založeny na jasných pravidlech a na dodržování těchto pravidel,
 - prosazovat jedinou, nerozříštěnou síť podléhající stejným normám a zákonům, které platí v ostatních oblastech našeho života, kde jednotlivci mohou užívat svých práv a soudních opravných prostředků v případě, že jsou jejich práva porušena ⁽²⁾.
4. Aby tohoto cíle dosáhlo, soustředí se sdělení na hlavní oblasti politiky, které se týkají komplexního ekosystému správy internetu, konkrétně sestavení zásad správy internetu, vytvoření rámců pro spolupráci a stanovení základních internetových funkcí. Rovněž předkládá konkrétní návrhy, jak posílit současný model mnohostranného spolurozhodování. Nakonec se sdělení zaměřuje na některé z klíčových otázek, které bude nutné v kontextu správy internetu v budoucnu řešit, zejména na souhru mezi technickými normami a politikou v oblasti internetu, na řešení klíčových problémů v zájmu obnovy důvěry v internet, na kompetenční spory mezi soudy a na konflikty právních předpisů.
5. Základní zásady reformy by podle názoru Komise měly spočívat ve zvýšené transparentnosti, odpovědnosti a otevřenosti pro všechny zúčastněné strany při správě internetu.
6. Jádrem reformy jsou podle Komise základní svobody a lidská práva, která „nemohou být předmětem vyjednávání“ a „musí být na internetu chráněna“ ⁽³⁾.

I.3 Cíl stanoviska

7. Od zveřejnění sdělení pokračovaly diskuse o vývoji správy internetu, zejména na zasedání Internetového sdružení pro přidělování jmen a čísel (ICANN) v Singapuru v březnu 2014 a na Globálním mnohostranném zasedání o budoucnosti správy internetu (NetMundial) v Brazílii v dubnu 2014. Tato diskuse bude pokračovat na zasedání ICANN v Londýně v červnu 2014.

⁽¹⁾ COM(2014) 72 final.

⁽²⁾ Viz sdělení, s. 2.

⁽³⁾ Místopředsdkyně Komise Neelie KROESOVÁ, tisková zpráva IP/14/142 ze dne 12. února 2014.

8. Tímto stanoviskem chceme k uvedené debatě přispět, neboť jakákoli reforma správy internetu bude pravděpodobně mít významný dopad na občany a jejich základní práva, přinejmenším na práva na soukromí a ochranu údajů. Jakkoli se toto stanovisko zabývá otázkou celosvětové povahy a jakkoli bere v úvahu vývoj na globální úrovni, zaměřuje se na kroky, které může uskutečnit Evropská unie a její orgány s cílem ovlivnit uvedenou debatu a samotné struktury a procesy správy internetu.
9. Toto stanovisko sestává ze tří oddílů. Oddíl II upozorňuje na úzký vztah, který existuje mezi správou internetu na jedné straně a ochranou soukromí a údajů na straně druhé. Oddíl III zkoumá, jak by mohl současný systém práva EU pomoci formovat internet, a zaměřuje se na opatření a pravidla, která zajišťují, aby byla řádně naplňována práva jednotlivců na soukromí a ochranu údajů. Oddíl IV se zabývá dalšími kroky, které jsou patrně žádoucí i nezbytné pro dosažení uspokojivé podoby správy internetu, a jeho cílem je zajistit včasnou reakci na problémy, které internet každodenně přináší.

V. ZÁVĚR

67. Vítáme snahu Komise určit ve sdělení hlavní oblasti politiky, které vyžadují reformu, v návaznosti na skandály, které otřásly důvěrou uživatelů internetu jakožto nástroje účasti v demokratické diskusi.
68. Komise uznala potřebu sdíleného a skutečně globálního modelu správy internetu, a v důsledku toho se zavázala k řadě iniciativ, jejichž cílem je maximálně zvýšit otevřenost procesu reformy pro zúčastněné strany a jeho transparentnost.
69. Na základě návrhů a úsilí Komise jsme v tomto stanovisku formulovali řadu návrhů, které mají účinně řešit problémy kritického významu týkající se úzkého vztahu mezi ochranou soukromí a údajů a internetem.
70. Konkrétně se naše připomínky týkají těchto otázek:
 - Diskuse o politice v oblasti internetu by měly přihlížet k povaze základních práv na soukromí a ochranu údajů. Tato práva jsou základním prvkem interakcí uživatelů na internetu a měla by být chráněna jak v režimu on-line, tak v režimu off-line.
 - Diskuse o správě internetu by měly ochranu soukromí a údajů zahrnout jako prioritu.
 - V rámci přístupu ke správě internetu na základě zapojení mnoha zúčastněných stran podporujeme opatření, která mají zajistit zastoupení širokého spektra zúčastněných stran, včetně uznání úlohy orgánů ochrany údajů při zlepšování jednotnosti prosazování pravidel ochrany údajů na celosvětové úrovni.
 - Vítáme, že se Komise snaží prosazovat rychlé přijetí klíčových právních předpisů, zejména navrhovaného obecného nařízení o ochraně údajů. Součástí reformy správy internetu by se mělo stát posilování práv subjektů údajů a práva na výmaz.
 - Komise by měla prosazovat komplexní přístup ke správě internetu a zajistit bezpečnost zpracování osobních údajů. Vyzýváme Komisi, aby přijala opatření s cílem usnadnit koordinaci bezpečnostních politik na celosvětové úrovni, protože jakýkoli konflikt mezi těmito politikami by ohrozil bezpečnost i ochranu údajů.
 - Vítáme, že Komise zmiňuje úzký vztah mezi technologickým návrhem a ochranou údajů. Povzbuzujeme Komisi, aby se snažila o začlenění optimálních norem ochrany údajů do technologie v rané fázi návrhu (*ochrana údajů již od návrhu a standardní nastavení ochrany údajů*).

- Pokud jde o neutralitu sítě, důrazně doporučujeme, aby jakékoli nakonec přijaté řešení získalo široký konsenzus ve věci zásad, které mají být uplatněny, a nutnosti zajistit odpovídající záruky pro uživatele a jejich práva, aniž by byla dotčena současná debata o neutralitě sítě.
- Podporujeme úsilí Komise o nalezení rychlého řešení střetů právních řádů, které často vznikají v souvislosti s internetem a ohrožují práva uživatelů na ochranu soukromí a údajů. Rovněž navrhuje, aby v případech zahrnujících kompetenční konflikty byly uživatelům poskytovány dodatečné a přesnější informace týkající se právních předpisů a záruk v oblasti ochrany údajů uplatňovaných na zpracování jejich osobních údajů.
- Požadujeme, aby Komise a další soukromé a veřejné zúčastněné strany vynaložily větší úsilí s cílem posílit mezinárodní spolupráci v oblasti ochrany údajů, jakož i sblížení mezinárodních zúčastněných stran ve věci společných technických norem a norem ochrany údajů.
- Očekáváme, že se Komise postaví do čela diskusí o novém modelu správy internetu a bude v nich působit jako katalyzátor. Vyzýváme Komisi zejména k tomu, aby prosazovala normy EU v oblasti ochrany údajů a povzbuzovala třetí země, aby přistoupily k relevantním mezinárodním normám ochrany údajů. Dále také podporujeme přijetí mezinárodního nástroje vyžadujícího dodržování norem ochrany údajů ze strany zpravodajských a donucovacích orgánů.

V Bruselu dne 23. června 2014

Giovanni BUTTARELLI

zástupce evropského inspektora ochrany údajů
